



Landsforeningen mot  
seksuelle overgrep

# FRA KUNNSKAP TIL HANDLING – SAMMEN MOT SEKSUELLE OVERGREP



## Myter og fakta om overgrep

Dette dokumentet er utarbeidet av Landsforeningen mot seksuelle overgrep, [lmsso.no](http://lmsso.no)

**1. Seksuelle overgrep er vanlige.** De aller fleste utsatte kjenner gjerningspersonen. I en norsk studie fra 2014 ([NKTVS, 2014](#)) fortalte til sammen en tredjedel av kvinnene og en tiendedel av mennene at de hadde opplevd noen form for seksuelt overgrep i løpet av livet.

**2. Seksuelle overgrep kan ramme alle.** Barn av alle kjønn blir rammet av overgrep. Det stereotypiske bildet av et overgrep er en kvinne som blir voldtatt av en mann, men kvinner kan også være overgripere, og særlig menn som har hatt en kvinnelig overgriper opplever vansker med å bli tatt på alvor og med å få tilstrekkelig helsehjelp ([Haugland, Nygaard, Vik & Lindstrøm, 2014](#)).

Voksne, unge, eldre og barn kan bli utsatt for overgrep. Skeive sliter ofte med å få forståelse for at overgrep kan skje i andre relasjoner enn heterofile ([NOVA, 2013](#)), og funksjonshemmede er særlig utsatt for vold og overgrep ([VIVE, 2017](#)).

**3. Overgrep er forskjellige:** Noen overgrep involverer vold eller voldstrusler. Andre overgrep kan være mer tvetydige, som å invitere et barn med på en seksuell lek som



Landsforeningen mot  
seksuelle overgrep

## FRA KUNNSKAP TIL HANDLING – SAMMEN MOT SEKSUELLE OVERGREP



barnet ikke har forutsetninger for å forstå. Mange utsatte, både barn og voksne, kan ha kompliserte relasjoner med den som har utsatt dem for overgrep.

**4. Mange forteller aldri om overgrepene.** En studie på voksne som ble utsatt for overgrep som barn viste at det tok i snitt 17 år før de fortalte om overgrepene ([Steine, Winje, Nordhus, Milde, Bjorvatn, Grønli & Pallesen, 2016](#)). Både barn og voksne opplever ofte skam for det de har blitt utsatt for, og forteller ikke - og får ikke hjelp. Mange av dem skjønnte ikke hva som skjedde før de ble langt eldre. Andre sa fra, men ble ikke trodd.

**5. Falske anmeldelser er sjeldne.** Internasjonale studier ([NSVRC, 2009](#)) tilsier at antallet falske anmeldelser på grunn av overgrep er på mellom 2-10% av alle anmeldelser. Det største problemet er omvendt: Bare én av ti voldtekter blir anmeldt i Norge ([NKTVS, 2014](#)). Åtte av ti henlegges ([VG, 2018](#)).

**6. Forebyggingen er manglende.** Kropp, intimitet, grensesetting og seksualitet tematiseres sjelden i barnehagen og barn og unge gir tydelige signaler på at skoleverkets opplæring er manglende ([Barneombudet, 2018](#)). Konsekvensene av seksuelle overgrep kan være store, men de kan også håndteres - jo før, jo bedre.



Landsforeningen mot  
seksuelle overgrep

## FRA **KUNNSKAP** TIL **HANDLING** – SAMMEN MOT SEKSUELLE OVERGREP



**7. Vi kan komme langt med enkle grep.** Overgrep finnes, og vi kan gjøre noe med dem. Vi kan redusere skam og stigma, gjøre det lettere å få hjelp, og anerkjenne overgrep som det de faktisk er: et folkehelseproblem.